

Cây Long nha thảo *Agrimonia pilosa* Ledeb. Nguồn Internet

Cây Long nha thảo

⇒ DS. NGUYỄN THỌ BIÊN

Chi Long nha thảo hay chi Móc bạc có tên khoa học là *Agrimonia* là một chi chứa khoảng 12 – 15 loài thực vật thuộc họ Hoa hồng Rosaceae, có hoa, thân thảo, sống lâu năm, phân bố ở vùng ôn đới Bắc bán cầu và một loài có ở châu Phi. Ở Đông Âu, châu Á có Long nha thảo lông (*Agrimonia pilosa*), Long nha thảo hoa nhỏ (*Agrimonia nipponica*). Ở châu Âu, châu Á, châu Phi có Long nha thảo châu Âu (*Agrimonia eupatoria*), Long nha thảo thơm (*Agrimonia odorata*), Long nha thảo hoa lớn (*Agrimonia eupatoria* subsp. *asiatica*). Ở Bắc Mỹ có Long nha thảo lông cao (*Agrimonia gryposepala*), Long nha thảo Mỹ (*Agrimonia parviflora*), Long nha thảo vệt đường (*Agrimonia striata*). Ở Tây Nam Á có Long nha thảo ngắn (*Agrimonia repens*)...

Cây Long nha thảo còn gọi là Tiên hạc thảo, Long nha thảo lông, Răng rồng, Hoàng hoa thảo, Địa thiên thảo, Hoàng long vĩ, Móc bạc Nepal, Tiên hạc, Chi hào, Lông gia; Kim đỉnh long nha, Thoát lực thảo; tên khoa học *Agrimonia pilosa* Ledeb. [*Agrimonia nepalensis* (D. Don.)]. Ở nước ta cây Long nha thảo mọc hoang tại các vùng núi cao từ 500 – 1.500m thuộc các tỉnh Cao Bằng, Lào Cai, Lạng Sơn, Hà Giang, Vĩnh Phúc. Trên thế giới cây này có ở Trung Quốc mọc nhiều thuộc các tỉnh Triết Giang, Giang Tô, Hà Bắc, Phúc Kiến, Quảng Đông; còn có ở Triều Tiên, Nhật Bản và một số nước Đông Âu. Long nha thảo là loại thân thảo, sống lâu năm cao từ 0,5 – 1,5m. Thân có vạch dọc, toàn thân có lông trắng. Lá kép mọc so le, lá chét to và lá chét nhỏ mọc đối, xen kẽ nhau từng đôi một, mép khía răng cưa, hai mặt có lông mịn. Cuống hoa ngắn, tràng có 5 cánh màu vàng. Quả bế hình bầu dục có gai móc. Mùa ra hoa tháng 4 – 7, có quả tháng 8 – 10.

Toàn cây Long nha thảo được dùng làm thuốc. Vị thuốc Tiên hạc thảo (Long nha thảo) là toàn cây (bộ phận trên đất) phơi hay sấy khô của cây *A. pilosa* Ledeb dùng làm thuốc được ghi đầu tiên trong sách “Đỗ kinh

bản thảo”. Khi dùng thu hái cây vào tháng 7 – 8, rửa sạch, phơi trong râm hoặc sấy nhẹ cho đến khô.

Trong cây Long nha thảo chứa flavonoid 0,9%, hyperosid 0,37%, isoquercitrin 0,21%, agrimonin, agrimol A, B, C, D, E, agrimonolid, pamic acid, tinh dầu và tannin 7,4%.

Theo Y học cổ truyền: Long nha thảo vị đắng, sáp, tính bình, quy kinh Phế, Can, Tỳ có tác dụng thu liễm chỉ huyết, chỉ tả, ích khí, bổ trung, sát trùng chủ trị các chứng xuất huyết như khất huyết, thổ huyết, niệu huyết, tiện huyết, băng lậu, sốt rét, kiết lỵ, phế ung, nhũ ung. Long nha thảo được xếp vào loại thuốc chỉ huyết (cầm máu).

Kết quả nghiên cứu dược lý theo y học hiện đại: Long nha thảo có các tác dụng: cầm máu; tăng huyết áp trên thú thử nghiệm. Ngoài ra, dịch chiết toàn phần còn có tác dụng:

– Kháng viêm đối với viêm kết mạc ở thỏ thực nghiệm.

– Kháng khuẩn đối với tụ cầu khuẩn vàng, trực khuẩn đại tràng, trực khuẩn mù xanh, trực khuẩn ly Flexner, trực khuẩn thương hàn, trực khuẩn lao ở người. Nước sắc lá tươi non của Long nha thảo có tác dụng diệt khuẩn rai.

– Ức chế tế bào ung thư mô liên kết (S 180) ở chuột trắng nhưng không ảnh hưởng đến sự phát triển của tế bào bình thường. Cao nước Long nha thảo có tác dụng ức chế mạnh tế bào ung thư cổ tử cung ở người (loại JTC - 26), nhưng không có tác dụng ức chế đối với sự phát triển của tế bào bình thường và tế bào xơ hóa. Long nha thảo còn có khả năng tăng cường miễn dịch của cơ thể, ức chế khả năng tái sinh của virus HIV.

Trong nhân dân một số địa phương ở miền núi nước ta, người ta hái lá non cây Long nha thảo ngâm, rửa sạch vài lần cho bớt chất đắng, sau đó đem xào chín làm món thay rau, ăn trong bữa cơm cho dễ tiêu hóa. Để chữa bệnh, người ta thu hái toàn cây Long nha thảo, thái nhỏ, sắc lấy nước uống làm thuốc cầm

Thực hư của việc bằng máy sinh o

HỎI: Chúng tôi đã nghe và xem giới thiệu về máy khử độc thịt, cá, nước sinh hoạt của một công ty bằng các thí nghiệm: súc khí ozon trên thịt, cá đã cắt nhỏ, lấy được chất độc tạo thành màng nổi lên trên. Nhiều người đã tin "sái cổ" bỏ 2 - 3 triệu đồng ra mua 1 máy. Tôi cũng mua 1 máy BK.OZONE-M.04S. Khi mang máy về nhà, chống tôi bảo: "Bà bị lừa rồi, máy sinh ozon gia đình chỉ có tác dụng sát trùng nước sinh hoạt thôi. Nó còn gây ung thư vòm họng cho người hít phải khí oxit nitơ do máy sinh ra".

Vi vậy tôi chưa dám dùng thử, mà cho máy vào hộp dán kín lại và bảo cho nơi bán: xin trả lại. Nhưng đã mấy tháng rồi mà vẫn không thấy họ đến nhận lại.

Xin hỏi thực hư của việc lấy độc thịt, cá và các loại rau quả bằng máy sinh ozon?

H. T. Oanh - Hà Nội

ĐÁP: Thưa bà, bà là người thứ 4 hỏi tôi về việc này, trước bà có cụ 80 tuổi ở cạnh nhà tôi đã bảo cháu bé cả máy sinh ozon Nonan của Trung Quốc do con trai mua đã 3 năm trước và BK Ozon cụ mới mua (vì tin hàng Việt hơn hàng Tàu) đến hỏi.

Phương châm của tôi là: "Biết thì thưa thốt, không biết thì dựa cột mà nghe" nên đã 52 năm viết báo tôi chưa bao giờ "viết đại, nói bừa" nên phải hẹn mọi người là sẽ tìm tài liệu nghiên cứu và trả lời sau.

Tra mạng internet có 3 loại thông tin:

- **Từ người sản xuất và bán máy sinh ozon:**

Ở Việt Nam có nhiều cơ sở sản xuất và nhập khẩu máy ozon khử độc thực phẩm, ai cũng nói hay cho sản phẩm của mình và đánh vào tâm lý người dân bằng cách nêu lên những hiểm họa của các loại thịt cá nuôi bằng thức ăn tăng trọng có hóa chất độc hại gây ung thư và rau quả tồn dư nhiều chất độc bảo vệ thực vật gây nhiều bệnh nan y. Khi sử dụng máy sinh ozon sẽ phá hủy các chất độc hại này, tạo thành váng dẻo nổi lên mặt nước (đốt không cháy chỉ dính như keo). Họ trưng ra các giấy chứng nhận chất lượng sản phẩm được đăng ảnh với kích thước nhỏ chỉ thấy dấu đỏ mà chẳng nhìn thấy chữ gì.

Một trong số những loại máy tạo ozon gia đình được rao bán trên mạng internet

1 máu chứa các bệnh ho ra máu, nôn ra máu, đổ máu cam, đi ngoài ra máu, tử cung xuất huyết, kiết lỵ. Dùng ngoài người ta dùng nước sắc để người rửa vết thương, mụn nhọt.

Trên thế giới cây Long nha thảo được dùng trong y học từ lâu đời. Người Hy Lạp cổ đại dùng Long nha thảo chữa trị các bệnh về mắt, chữa bệnh tiêu chảy, các chứng bệnh rối loạn liên quan tới mật, gan, thận. Thời kỳ Trung cổ người ta dùng nước sắc từ lá Long nha thảo để rửa vết thương khi trúng đạn, chữa nấm bàn chân. Đầu thế kỷ 19 tại Hoa Kỳ, Canada cây Long nha thảo dùng chữa các bệnh da liễu, hen suyễn, ho, các bệnh phụ khoa, làm nước súc miệng chữa viêm họng. Tại An Độ người ta dùng Long nha thảo làm trà uống.

Một số bài thuốc:

- **Chữa các chứng ho ra máu, chảy máu cam, đi ngoài ra máu, nôn ra máu, kiết lỵ, viêm ruột:** Long nha thảo 12 - 20g sắc nước cho thêm ít đường trắng, chia làm 2 lần uống trong ngày.

- **Chữa xuất huyết tử cung cơ năng:** Long nha thảo 20g, Liên phòng than 20g, Hương phụ sao 6g, sắc uống trong ngày (Học viện Trung y Hồ Nam - *Sổ tay lâm sàng Trung dược* 1972).

- **Chữa xuất huyết đường tiêu hóa trên:** Long nha thảo 30g, Hồng táo 10 quả, sắc uống ngày 1 thang. Dùng thêm bột Bạch cập 6g chia làm 3 lần uống trong ngày (*Tạp chí Trung y dược Thượng Hải* 1979).

- **Chữa sốt rét:** Dùng bột Long nha thảo 9g, sao rượu uống hoặc dùng Long nha thảo 20g sắc nước uống trước khi lên cơn sốt (*Nghiên chính Hoa - Trung Dược học* 1991).

- **Chữa mệt mỏi, thiếu máu:** Long nha thảo 80g, Đại táo 40g, sắc nước uống (*Nghiên chính Hoa - Trung Dược học* 1991).

- **Chữa mụn nhọt, viêm tấy, viêm tuyến vú:** Dùng cao đặc Long nha thảo hòa với mật ong bôi vào.

- **Chữa nổi hạch, tràng nhạc:** Long nha thảo 120g, Nga truật, Ngưu tất, Xạ can, Huyền sâm mỗi vị 12g, sắc nước uống dùng trong ngày. *